

Kokkerèl en Pikkepik

I. HET KLEINE WITTE HUISJE

BIJ boer Tijssen... op de Kraaienhof... daar woonden ze. Een héél klein haantje en een héél klein kippetje... Kokkerèl en Pikkepik... broertje en zusje. Ze waren zo grappig klein! En ze bleven ook altijd zo klein, omdat ze krieltjes waren. Krieltjes worden nog niet half zo groot als gewone kippen.

En ze woonden in z'n beeldig mooi hokje! Dat kippenhok was haast even mooi als het grote, witte huis, waarin boer Tijssen zelf woonde.

Van buiten was het ook helemaal wit geverfd. Aan de achterkant was het kleine poortje, waardoor Kokkerèl en Pikkepik in- en uitwipten.

Maar aan de voorkant... was een grote, groene voordeur... met een koperen knop er aan.

Naast de voordeur waren ramen... net als in een gewoon huis van mensen. Echte ramen... en glazen ruitjes... met randjes er om heen van groen en wit.

Van binnen... waren er witte gordijntjes geverfd op het glas... met kant er aan. 't Leek precies, of er werkelijk gordijntjes hingen in dat leuke, kleine huisje.

Het dak was puntig, net als op het grote huis van de boer. Daardoor kon de regen er af lopen... en

lekte 't nooit in het huisje van Kokkerèl en Pikkepik.

„Ik heb het zelf graag goed,” zei boer Tijssen, „mijn dieren moeten het ook goed hebben.”

Het kleine huisje met het puntdak, — en de echte ramen met witte randjes er om heen, — was de slaappleats van Kokkerèl en Pikkepik.

Daar zaten ze 's nachts zó fijn! Lekker warm... Stijf tegen elkaar aan op de latten, de oogjes dicht, de kop omgedraaid in de veren gestoken.

Ze sliepen... ze sliepen... van 's middags, als het begon te schemeren, tot... de volgende morgen. Zó lekker! En zó warm! En zó veilig!

Er kon hun niets overkomen, want... Max, de grote hond, bewaakte het hele erf, — de héle Kraaienhof. Max paste op *alles*. Op het grote witte huis, waarin boer Tijssen zelf sliep met kleine Maarten... en de boerin met de witte muts op, die 's morgens met het oude pannetje kwam.

Dan strooide ze zaad voor Kokkerèl en Pikkepik en voor de grote kippen, die de eieren legden voor de markt. Max paste ook op de boomgaard, waar in de nazomer mooie dikke appels aan de bomen hingen: Rode en gele...! Het hok van Max stond onder de grote eikeboom, vlak bij het kleine huisje en daarom sliepen Kokkerèl en Pikkepik zo veilig.

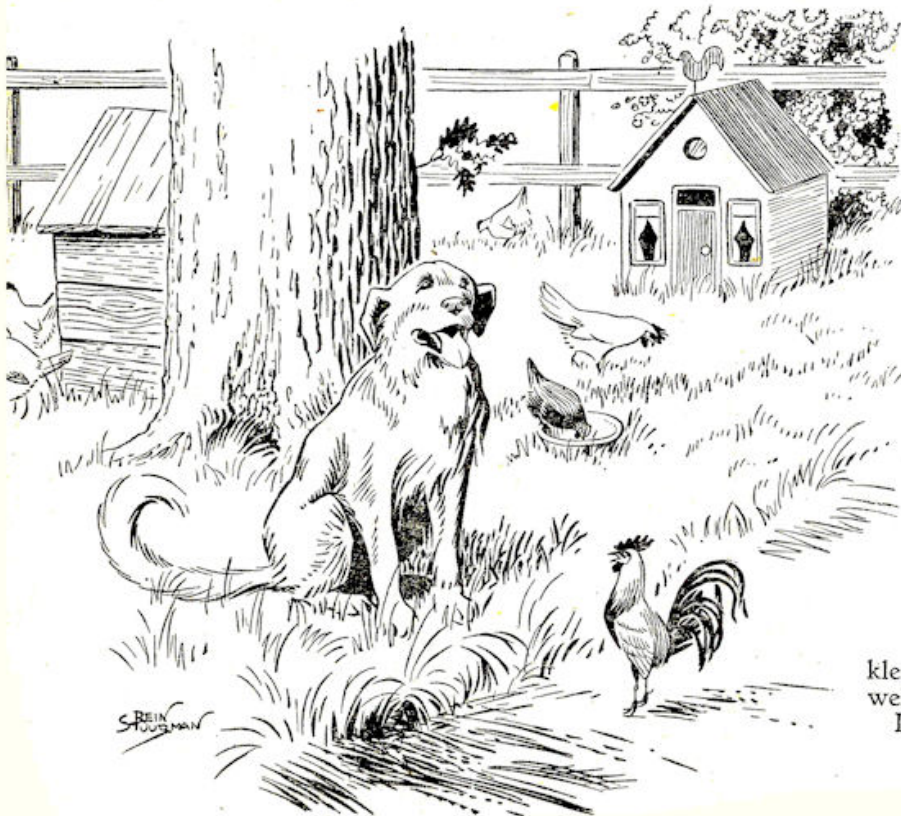
Max waakte! Die goede, trouwe Max met zijn bruine pels en zijn grote bek... en zijn scherpe tanden. O, zo'n grote bek! Kleine Pikkepik kon er wel

helemaal in, want... ze was immers een *krieltjes*. Soms liep ze wel eens vlak voor Max z'n grote poten en snoepte uit zijn etensbak. Maar dan beet Max haar niet. Hij grauwde niet eens. Hij was er niet om kippetjes te *bijten*. Hij was er om op hen te *passen*.

Nee, de kippetjes zou Max nooit bijten. Maar de stoute jongens, die appels wilden weghalen uit de boomgaard... daartegen was Max woedend.

Het was wel nodig, dat Max er was om alles te bewaken. In de boomgaard kwamen wel eens dieven om appels te stelen. Maar... er waren ook dieven op vier benen. Die kwamen in de donkere nacht.

Achter de boerderij lag de grote weide, waarin de koeien liepen. En naast die weide was een bos... een heel groot, donker bos. Daarin woonden bunsings. Overdag zag je ze nooit. Maar 's nachts... als 't donker was... dan slopen ze rond. Dan kwamen ze bij de boeren op 't erf om eieren te stelen. Als ze konden, kaapten ze wel kleine kuikentjes weg. De mensen vertelden wel eens, dat er in dat bos een vos woonde. Daar wist boer Tijssen ook wel van.

II. MAX, DE WAAKHOND

ALS het 's avonds donker begon te worden, liep boer Tijssen zijn hele erf nog eens rond... de hele Kraaienhof. Dan keek hij of alles in orde was. Of Bles wel voer had, of de deur van de stal wel gesloten was. Of er geen kippen buiten 't hok gebleven waren. Alles keek hij na. 't Laatst kwam hij dan bij Max onder de grote eikeboom.

Hij bracht de hond een volle bak met eten voor de nacht. De boer en de boerin gingen slapen, maar Max... moest de wacht houden. Die moest waken. De boer vulde de drinkensbak met water uit de put. Maar elke dag spoelde hij de bak eerst goed om, opdat er geen modder in zou zitten.

Soms bracht de boer stro mee en spreidde dat in het hok. En 's winters een extra dikke laag tegen de kou. Als het 's winters zo héél hard vroom, dan kwam de boer met een oude deken van Bles, het paard. Die hing hij helemaal over het hok heen. Ook over het gat, waardoor Max in- en uitkroop. Dan kon de scherpe wind er niet zo inblazen.

Max lag ook niet aan de ketting. Boer Tijssen zei: „Ik loop zelf graag rond, mijn dieren moeten ook hun vrijheid hebben. Honden, die altijd aan de ketting liggen, worden vals of ziek. Dat kan niet anders. En hoe zal hij de dieven weggagen, als hij ze niet achterna kan zitten?”

Elke avond maakte de boer een praatje met Max, want... een hond verstaat je net zo goed als een mens. Dat wisten de boer en Max allebei.

Max keek dan zijn baas aan met zijn trouwe, bruine ogen. Hij kreeg nog een extra klopje op zijn rug... en de baas ging weg.

De baas ging slapen. 't Werd nacht.

De gehele nacht door wist Max nog best, wat de baas hem had opgedragen... Dat hij goed op alles moest passen. Op het grote, witte huis, waar de boer en de boerin sliepen met kleine Maarten.

Op alles moest hij passen. Op de koestal, waarboven de grote kippen sliepen, die de eieren legden voor de markt. Op Toeka, de oude broedkip met haar kuikens in het rennetje. Op alles wat van de boer was.

Max legde zich lekker neer op het stro, maar hij ging niet slapen. Dat kon immers niet. Hij hield de wacht...

Maar eens in een donkere nacht... is er iets heel ergs gebeurd. Héél lang geleden!

Maarten, het zoontje van de boer, was toen nog zo klein, dat hij net aan moeder's hand kon lopen.

En het kleine witte huisje stond er ook nog niet.

Toen kwam daar iets aangeslopen. Uit het grote bos... het droge slootje over, dat tussen het bos en de weide liep. Héél voorzichtig sloop het voort. En het stond even stil om te luisteren. 't Stak een spitse snoet vooruit en snoof... snoof...

Gevaar was er niet. Hij kon gerust verder gaan. Niemand zag hem. Stap... stap... stap...!

't Liep de weide in — héél zachtjes... Je hoorde er niets van in het dikke gras. Niemand hoorde iets. Alle mensen sliepen. Max hoorde ook niets.

En 't was zo donker, pik-donker. Zwarte nacht! De maan scheen niet. Er waren geen heldere pinkelsterretjes aan de hemel. De wind huilde door de bomen... en om het huis.

Stap... stap... 't Kwam steeds nader... steeds nader... Naar het hek toe, dat tussen de wei en het erf stond. Al nader... àl voorzigtiger. Het loerde in het donker rond... of er ook gevaar was... 't Liep zó zachtjes...!

Nu onder 't prikkeldraad door... de wei uit... en het erf op. Met nóg lichter gang sloop het over het zand. Nóg voorzigtiger, met poten, zo zacht als van de poes. Niets... niets was er van te horen.

Voetje voor voetje ging het nog verder het erf op. Op fluwelen pootjes... over het mulle zand. Weér ging de spitse snoet vooruit om te ruiken. Snuf... snuffesnuf...!

Nee, alles was veilig. Alles sliep. De hond scheen ook te slapen. Hij blafte niet eens...

En wat gaf Reintje, de vos, om blaffen? Dat deed geen pijn! En een hond op een boerderij zat toch altijd vast aan de ketting. Reintje, de vos, was slim genoeg. — Hij zou dat hondenok wel ver uit de buurt blijven.

Snuf... snuf... snuf! Wat rook hij daar? Iets lekkers? *Kuikentjes*? Fijn, zulke boutjes zouden hem wel smaken. Geen mens joeg hem weg. Geen mens zag hem. De boer en de boerin in het grote, witte huis sliepen. De grote kippen sliepen met de kop in de veren en werden niet wakker. Krieko, de haan, merkte ook niets. Hij begon niet te kraaien.

Toeka, de dikke kloekhen, sliep ook. Zij woonde met haar kuikentjes in het kleine rennetje. De jonge kuikentjes konden nog niet het trapje op van de zolder boven de koestal. Ze sliepen nog onder Toeka's vleugels in 't kleine hokje.

Opeens... schrok Toeka. Ze luisterde. Ze voelde zich zo vreemd, zo angstig... Wat ging er gebeuren? Hoorde ze daar iets? Stap... stappe-stap...!

Langzaam... en voorzichtig. Maar telkens dichter bij haar rennetje. Toeka zat te beven. De kleine kuikentjes begonnen te woelen. Ze werden onrustig. Toeka spreidde de vleugels breed uit en dekte ze er veilig onder, al de twaalf kuikentjes. — O, o, daar hoorde ze de stappen weér. Nu véél dichterbij...

O, o, haar arme kuikentjes, haar kindertjes! Een vreselijk beest loerde op hen. Dat begreep ze. Ze hoorde het lopen... dáár, buiten het rennetje.

Alles was in rust. De vos kon zijn kans waarnemen. Stap... stap... O, zo zachtjes! (Wordt vervolgd)

Kokkerèl en Pikkepik (2)

III. MAX VECHT VOOR ZIJN BAAS

MAAR Max sliep niet. Dat mocht immers niet. De baas had gezegd, dat hij de wacht moest houden. Hij lag een beetje te soezen en te dommelen. Plotseling hief hij de kop op. Gehoord had hij niets. Gezien ook niet, 't was toch zó donker. En de wind gierde zó hard. Maar... was er onraad?

Rook hij iets? Hij stak de neus buiten 't hok, de lucht in... en snoof. Hij wachtte even... en snoof nog eens...

Meteen sprong hij op.

Hij had iets geroken. Hij had zich niet vergist. Weg rende hij. Hij stoof voort. De reuk zei hem, waar 't gevaar was, — en waar hij wezen moest.

Regelrecht op het kuikenrennetje af...

Ja... daar bewoog iets... In het dikke duister van de nacht. Een beest...!

De vos schrok. Ook hij had iets gehoord. O, wat schrok hij. Snel gooide hij 't lenige lijf om. Hij wilde wegrennen... benen maken. Vluchten... naar het bos... naar zijn hol, maar...

Meteen wierp Max zich bovenop de vos. Hij sloeg hem zijn scherpe tanden in de nek.

Hij had de dief te pakken. En... goed ook!

„Ai... ai,” gilde de vos.

„Ja gil maar,” dacht Max. Knauw! Hij beet nog eens flink toe. „Je verdiende loon krijg je.”

„Au... au!” kermde de vos. Woedend werd hij. Wilden ze hem bijten? Dat kon hij ook wel. Scherpe tanden... die had Reintje, de vos, ook. Maar... die grote hond had hem in zijn nekvel te pakken. Hoe kon je terugbijten, als je vijand bovenop je zat? Maar als Reintje 't met de tanden niet kon klaar-krijgen... dan kon hij 't nog wel met z'n nagels.

Reintje, de vos, had ook nagels... O, zulke scherpe! Dáármee kon hij zich toch wel verdedigen? Hij sloeg z'n klauwen uit — links en rechts. Hij krabde, waar hij maar raken kon.

Nu waren het geen fluwelen pootjes meer.

't Waren venijnige, kromme nagels. Hele bossen haar rukte hij Max uit z'n pels. Diepe krassen trok hij Max in z'n huid. Het bloed liep er langs.

Maar Max liet niet los. Max gaf het niet op. Hij vocht immers voor zijn baas! En voor de kleine kuikentjes. En de vos was... een dief.

„Wat doe jij hier op het erf? Blijf in je bos. Daar hoor je thuis. Dit erf is van mijn baas. En die kuikentjes zijn van mijn baas. Daar zal je afblijven.”

Kna-auw! Max beet nog eens flink toe. Ze rolden samen door het zand.

„Au...!” gilde Reintje weer.

Wat had de vos het te kwaad!

Wat deed zijn hals zeer! Die hond beet raak, hoor!

Max voelde een scherpe pijn op z'n neus, maar daar gaf hij niet om. Hij vocht immers voor zijn baas.

En Toeka zat te beven van angst in haar kleine nachthokje. Ze hoorde het gillen vlak naast zich. De kuikentjes piepten benauwd. Ze begonnen onrustig te woelen. Ze dekte ze nog vaster onder haar vleugels.

„Toek, toek,” zei ze, om hen gerust te stellen. „Toek-toek!”

Maar ze rilde zelf van angst.

★

Eindelijk moest Max wel loslaten. En... flup!

Weg snapte Reintje. Hij stoof voort, het erf af... de weide in... Wèg... wèg... zo gauw hij kon.

Maar... z'n éne voorpoot deed zo zeer. Dat had die lelijke hond gedaan.

Toch moest hij voort... Wèg... wèg! Het droge slootje over, het bos in... naar z'n hol.

G. KROMDIJK

Een-jarige zomerbloemen

Het is erg plezierig om zoveel mogelijk snijbloemen in eigen tuin te kweken. Je kunt moeder dan eens een bosje bloemen geven en ook de juffrouw op school zal er wel blij mee zijn. Eigenlijk kun je met bloemen bij iedereen terecht. Ik geloof, dat er maar heel weinig mensen zijn die geen liefde voor bloemen hebben. Eenjarige zomerbloemen voldoen over het algemeen heel goed als snijbloemen. In een klein tuintje behoeven het toch ook niet altijd beslist van die hoge zonnebloemen te zijn? Die nemen immers te veel ruimte in beslag. Er is met wat lagere soorten ook wel resultaat te bereiken.

Denk maar eens aan de verschillende Oost-Indische Kerssoorten. Die voldoen in elk zonnig tuintje. Het is echter wel belangrijk, dat de grond voor hen niet te zwaar bemest wordt. Anders komt er te veel blad en te weinig bloem. De prachtige bloempjes lenen zich uitstekend voor kleine stenen pulletjes. Ook in fijn-geslepen vaasjes voldoen ze uitstekend.

Zomerbloemen kun je ook zo prachtig schikken, vooral wanneer allerlei kleuren en soorten door elkaar in één vaas verwerkt worden. Rode klaprozen, blauwe korenbloemen, witte margrietten en dan nog wat grassen en je zult eens zien wat een aardig geheel dit wordt. Zo zijn er natuurlijk van allerlei mogelijkheden met verschillende bloemsoorten, doch dat laat ik maar aan jullie zelf over.

Iberis coronnaria of scheefbloem is ook allerliefst voor de kleine tuin; vooral de grootbloemige witbloeiende soorten voldoen uitstekend. Stop de zaden van die zomerbloemen vooral niet te diep in de grond. Als ze maar juist onder de oppervlakte zitten is dat al voldoende.

Een prachtboeket van één-jarige zomerbloemen.

IV. DE BOER KOMT KIJKEN

HOEN boer Tijssen de volgende morgen het erf opliep, kwam Max hem niet blij tegemoet springen.

Dat deed hij anders altijd. Hij moest toch aan zijn baas vertellen, dat alles in orde was.

Hij mocht dan z'n grote kop tegen de baas z'n been leggen. „Zó, Max, jongen!” zei de boer dan. „Braaf geweest? Goed op ons allemaal gepast?”

Maar die morgen kwam Max niet. De boer liep naar 't hondenhok onder de grote eikeboom. Nog kwam Max hem niet tegemoet.

„Hé... Max... wat is er nou aan de hand?”

Max bleef in 't hok liggen... de kop op de voorpoten over de drempel heen. Hij keek de baas aan en kwispelde met zijn staart. Maar... opstaan deed hij niet.

„Zou Max ziek zijn?” dacht de boer.

Hij bukte zich en streek het dier over de kop. Max jankte zachtjes. En toen zag de boer een streep bloed over Max z'n bruine neus.

„Maar ouwe jongen dan toch! Wat is er nou met je gebeurd?”

De trouwe, bruine ogen in de hondenkop keken verlangend naar hem op.

Max voelde zich zo raar. Niet vrolijk. Niet lekker. Een beetje ziek.

„Kom maar... Kom jij maar bij de baas. Dan kan ik zien, wat er aan mankeert.”

De boer klopte lokkend op z'n knie. „Kom dan!”

Max probeerde op te staan. Ai! Dat deed zeer — maar de baas riep hem: „Kom maar, jongen.”

Max kroop langzaam vooruit — het hok uit — naar de boer toe. O, wat deed zijn poot hem een pijn! En in z'n hele kop deed het zeer. En zijn oor was erg heet.

Het klopte er zo in.

Hij voelde zich naar. Maar... de baas was er. En die zou wel helpen. Max duwde z'n zieke kop tegen de baas zijn been.

„Max... wat hebben ze je te pakken gehad.”

Over zijn neus was een grote, bloedige krab en in z'n éne oor een gaatje, dat bloedde. En aan z'n zij waren kale plekken in 't haar... in z'n mooie bruine pels. De boer keek alles na.

Hij troostte zachtjes en vriendelijk:

„Arme Max... Goeie Max... zó trouw over alles gewaakt. Maar de vijand heeft jou lelijk te pakken gehad. Ik zal je helpen, hoor! Wacht maar! Stil maar!”

(Wordt vervolgd)

Handwerken voor meisjes

UIT GROOTMOEDERS LAPPENMAND

EEN POPPEBEDJE

't Is héél stil in huis. Ineens schrik ik wakker. Want naast me hoor ik een geweldig geblaas en gegrom. Ik richt me op en warempel daar zie ik Moeke en Joy uit het vorige „Vrij en Blij” samen voor mijn bed zitten.

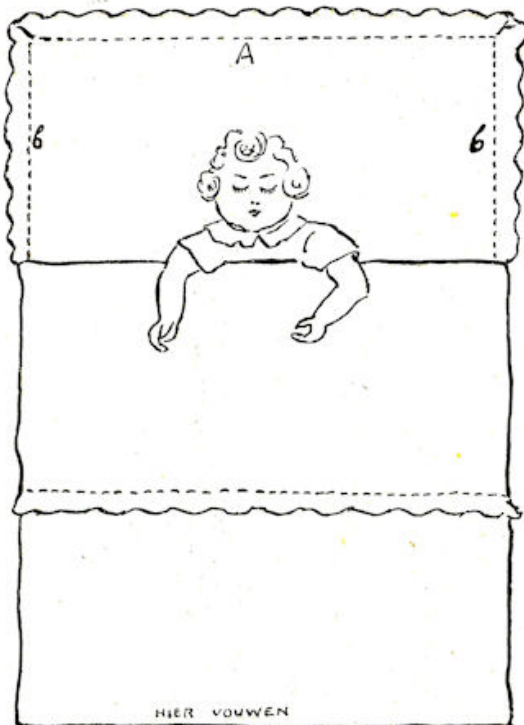
„Moeke” heeft een vuurrood lint om en „Joy” een grote groene strik. Maar ik heb geen tijd om verder te kijken want ik moet luisteren.

Moeke gromt en sist: „Ik snap niet waarom ik nou met jou op een bladzij van „Vrij en Blij” sta. Ik heb een erge hekel aan je, Joy.”

Joy blaft: „Zo, nou en ik ook aan jou. Ik had het niet, maar jij grauwte me immers iedere keer aan als ik bij jullie kom? Weet je nog wel op oudejaarsavond toen de baas en de vrouw me mee naar jullie toe hadden genomen?” Moeke gromt weer: „Nou, of ik dat weet, ik blies zo hard ik kon en ik krabde zelfs mijn eigen baas, die me oppakte om me buiten de deur te zetten. Ja, ik moest in de keuken, terwijl jij in de kamer mocht blijven.”

Joy blaft: „Waarom doe je dan ook altijd zo nijdig? De volgende dag was je lang zo vervelend niet, je zag toen wel dat ik je niks deed. Je ging onder op de leestafel liggen en je volgde me door de hele kamer met je grote groene ogen. Weet je wel, dat jouw dochttertje, Witvoet, thuis mijn grootste vriendin is? Witvoet is niet bij me weg te slaan. Toe, Moeke wees jij nu ook wat vriendelijker tegen mij!”

Maar Moeke blaast en gromt en sist van belang. Joy wordt er bang van. En dan schrik ik heel erg, want Moeke vliegt op Joy toe....

Kokkerel en

Boer Tijssen ging weg. Hij kwam gauw terug met een bakje water en een potje zalf. De boerin kwam ook mee. Samen wasten ze Max af, heel voorzichtig. Hé, dat was lekker! Dat koele water op z'n hete neus...

De boerin smeerde er zalf op. Dan ging de pijn gauw over. Max kwispelde. 't Deed wel een beetje pijn, als ze hem aanraakten, maar ...'t was toch lekker fris. 't Deed hem goed.

Max voelde zich al niet zo akelig meer.

Nu haalde de boerin vlug een bakje met eten. In de keuken schepte ze er nog een beetje soep op, dat overgebleven was. En Max smulde... Hé, dat smaakte!

En nou mocht hij weer lekker in zijn hok gaan liggen. En rusten... En slapen... En beter worden. De zalf hielp al. Zijn neus deed niet zo erg pijn meer. en 't zonnetje scheen in z'n hok. Fijn!

V. WAT DE BOER OP DE GROND VOND

BOER Tijssen liep verder... het erf rond. Wat er vannacht toch gebeurd was?

Bij het rennetje van Toeka en de kuikens... daar lag iets op de grond: Grote plukken haar. Bruin haar van Max. Maar... ook nog ander haar.

Rood... En er lagen druppels bloed op de grond. Het zand was verwoeld.

„Nou,” zei de boer... „Nou weten we het.”

Hij raapte van dat rode haar op.

„We behoeven niet te vragen, wie hier vannacht geweest is. Dat zien we wel. Dat is vossenhaar.”

Boer Tijssen trok gauw het luikje open van de kuikenren. Toeka wipte er uit.... alle kuikentjes haar achterna.

Ineens is er een stem aan mijn oor: „Zeg Mams, wordt nou eens wakker, want u droomt hardop.”

Ik wrijf mijn ogen uit en ik kijk voor mijn bed. Ja, daar ligt Joy, maar zonder die groene strik. Ze slaapt rustig en naast haar ligt, vlak tegen haar aan, helemaal opgeborgen tussen de poten, Witvoet, de dochter van Moeke. Op het tafeltje naast me ligt „Vrij en Blij” opengeslagen bij de tekeningen van Moeke en Joy. Mijn jongste dochter (grootmoedersachterkleinkind) zegt: „U riep al maar: „nee Moeke, nee Moeke.”

Dus... ik heb gedroomd, ja dat komt er van, als je Joy en Moeke samen brengt op één bladzij. Daarom nemen we nu maar iets anders uit „grootmoeders lappenmand”. We gaan een klein poppenbedje maken. Je hebt nodig: een klein popje, een lapje leuk flanel en een klein kantje. Je knipt een lapje van 30 cm. lengte en 10 cm. breedte. Dan vouw je dit lapje dubbel. (De goede kant van de stof tegen elkaar). Nu stik je netjes de beide zijkanten dicht,

J. L. F. DE LIEFDE

Pikkepik (3)

En de boer telde: „Eén, twee, drie . . . vier, vijf . . .” en zo verder, . . . al de bruine donzige diertjes.

„Twaalf!” zei hij blij. Alle twaalf waren ze er nog. Niet ééntje gestolen. Dáárvoor had Max gezorgd.

Maar . . . dat alles is lang geleden gebeurd . . . Heel . . . heel lang geleden. Maarten was nog klein, Kokkerèl en Pikkepik waren nog niet op de Kraaienhof. Max voelt nu nooit meer pijn aan zijn neus en aan zijn oor.

Alles is al lang weer beter.

Niemand praat meer over de vos. De mensen denken niet meer aan de vos. De meesten zijn vergeten, dat hij er geweest is. Maar Max . . . vergeet niet, wat er gebeurd is in die donkere nacht, toen de wind zo gierde.

Max waakt trouw. Elke nacht . . .

En . . . Reintje, de oude, sluwe vos . . . is nooit meer teruggekomen. Zó slim was hij wel.

Naar de Kraaienhof durfde hij niet te gaan. Daar was een hond, die sterker was dan hij. En . . . die, o, zulke scherpe tanden had. Reintje voelde het nog aan zijn éne voorpoot, want die bleef altijd een beetje stijf.

Bij andere boeren was ook wel een waakhond, maar die zat vast. Die lag aan de ketting. Die kon hem niet achterna zitten. Nee, op de Kraaienhof zagen ze Reintje de vos niet terug.

Onder de grote eikenboom stond vroeger alleen maar het hok van Max. Het kleine, witte huisje van de kriekippetjes was er nog niet.

Eens, . . . in het voorjaar, . . . toen de oude eikenboom nieuwe blaadjes kreeg, . . . zijn Kokkerèl en Pikkepik op de Kraaienhof gekomen.

Maar . . . dat is een heel verhaal.

(als je moeder erg lief aankijkt en ze is net aan het machinenaaien doet ze het misschien wel even voor je): Dan draai je het zakje dat je krijgt om. De open korte kant A vouw je netjes een halve cm. tegen elkaar. Nu sla je aan de onderkant bijna vijf cm. om. Eerst zoom je het stukje kant er op en dan stik je die zijnaadjes ook weer dicht. Je naait een stukje kantje rond b. Je steekt het poppetje er in, zegt het wel te rusten en het cadeautje voor de een of andere kleine peuter is weer klaar. Het meisje uit Ede, dat om een schortje vroeg en zo graag handwerkt danken we voor haar briefje. 't Komt voor elkaar hoor, maar schrijf je nog even hoe oud je bent, want dat stond er niet bij. Jullie weten ons adres?

Hartelijke groeten van grootmoeders kleindochters:

*Frouck van der Hooning
Mizzi Kascha*

VI. MAARTEN

P een avond had Maarten zijn boterham gegeten. En Moeder zei: „Maarten, 't is bedtijd. Ga Vader goede nacht zeggen. Vader is in de stal.”

Maarten wipte van zijn stoel en liep de deel op. Daar stond Vader gebogen over een grote, diepe mand.

Maarten zei niet: „Nacht Vader.” Maarten zei: „Vader, wat doet u daar toch?”

Vader had de stallantaarn aan een spijker gehangen. Hij brandde al. In de stal was het vroeg donker. Maarten kon alles goed zien. Naast de mand lag een hoop vers stro. De boer voelde met zijn hand er in. Ja, 't was goed droog. 't Had de hele dag in de zon gelegen.

„Vader, wat doet u nou?” vroeg Maarten weer.

„Kijk maar eens,” zei Vader. En . . . hij lachte.

De boer nam een grote hand vol stro en stopte het in de mand. Al het stro ging in de mand.

Maarten keek . . . en keek . . . Waarvoor was dat toch? Ging Vader eieren wegsturen?

*

In een bakje, — naast de mand, — waren eieren klaargezet. Maar 't waren er zo weinig . . . Maarten telde ze. Hij ging nog niet naar school, maar tellen kon hij al. Eén . . . twee . . . drie . . . vier . . .

Twaalf lichtbruine eieren, . . . mooie, grote.

Naar de markt gingen er altijd veel meer, . . . een paar honderd tegelijk. En die werden in heel andere manden gepakt.

Maarten keek naar de mand... naar het stro... naar de eieren... naar vaders grote handen... Die maakten nu midden in het stro een kuil. Vader streek het glad en legde er hooi in. Een zacht nestje was dat in 't warme droge hooi. En toen nam de boer de eieren. Eén voor één. Hij schikte ze in de kuil. Héél voorzichtig!

Allemaal vlak naast elkaar.

„O, o! Ik weet het al,” juichte Maarten. „Ik weet het al. We krijgen *kuikentjes!* Wanneer zet u de kip er op?”

„Als jij in bed ligt,” plaagde de boer vrolijk. „Je moest er al lang in liggen!”

Meteen ging hij op een kist zitten en trok zijn kleine jongen nog even op z'n knie.

„Vader... wanneer worden 't nou *kuikentjes?*”

„O, dat duurt nog een poosje. Wel drie zondagen. En als het dan wéér woensdag is... dan komen ze uit. Op jouw verjaardag!”

Maarten keek weer naar de eieren in de mand... die gladde, bruine eieren. Ze geleken niets op *kuikentjes*. Over drie zondagen waren het *kuikentjes* geworden. Dan *leefden* ze...

„Vader, hoe komt het nou, dat het *kuikentjes* worden?”

De boer zag de grote, blauwe ogen van z'n kind. Die stonden zó ernstig. Boer Tijssen kende z'n jon-

gen wel. Maarten moest er meer van weten. Die dacht over alles na.

„De broedkip maakt ze warm met haar eigen lijf. Onder haar veren. En dan... ja, dan begint er langzaam iets te groeien, binnenin de eieren. Héél langzaam, maar het groeit toch... almaar door. Van de warmte; daarom moet de broedkip er ook op blijven zitten.”

Kleine Maarten begreep het nog niet. Als er een brak, dan was het van binnen glibberig.

Moeder kookte de eieren... Dan kon je ze opeten. Bij de sla of zo maar apart. Maar dan zat er toch ook geen *kuikentje* in. Alleen wit en de gele dooier.

„Ja, maar... vader. *Hoe kan* dat dan? Er zitten toch geen *kuikentjes* in de eieren...”

De boer keek de kleine jongen op zijn knie aan. De blauwe kijkers zagen aldoor naar vader op... vragend... en verlangend...

Vader zou het toch wel weten. *Vader* kon *alles* altijd uitleggen, *wat* Maarten niet begreep.

De boer streek Maarten over zijn ronde bol.

„Dat *kan*,” zei vader, „omdat... *God* het zo maakt heeft.”

Vader sprak langzaam, en... héél eerbiedig. Dat hoorde Maarten.

(Wordt vervolgd)

Hersenen Gymnastiek

ANTWOORDEN:

- 21. Ir. Aler.
- 22. De zoon van Jonathan.
- 23. Livingstone en Stanley.
- 24. Van vlas.
- 25. Wit; vuurheet; altruïst.
- 26. Joab en Amasa.
- 27. De derde dinsdag in september.
- 28. Te Haarlem.
- 29. In Den Haag.
- 30. Bij ieder getal.

* * *

Zie zo jongens en meisjes, we zetten nu een streep onder de vragen. — Voortaan gaan we de hersengymnastiek in een andere vorm gieten. Jullie krijgen nu allerlei moeilijke kwesties op te lossen. Sommen, puzzles, soms een rebus er tussendoor. Maar altijd is het iets, waarbij je geducht je hersens moet gebruiken. Geen oplossingen inzenden naar Neerbosch of Nijkerk. We geven die steeds in het volgende nummer. Daar gaan we dan!

1. De weldoener

Een rijk heer, die nooit één arm mens van de deur joeg, maar steeds wat gaf, kwam eens een troepje arme mensen tegen op straat. Hij gaf ieder van hen iets. In totaal waren er 20 arme mensen. Hij gaf elke man 30 cent; elke vrouw 20 cent en elk kind 5 cent. Hij gaf twee gulden weg. De vraag is nu: hoeveel mannen, vrouwen en kinderen kwam hij tegen. Denkt er aan in totaal waren het 20 mensen.

*

2. Hoeveel hazen?

Toen men aan een jager vroeg, hoeveel hazen hij had geschoten, gaf hij het volgende raadselachtige antwoord: „Had ik vijfmaal zoveel hazen geschoten als ik nu heb, dan zou ik er net zoveel meer dan 99 hebben gehad, als ik er nu minder heb.” Hoeveel hazen had de man geschoten?

*

3. Denksport

In de wachtkamer van een dokter zaten verschillende mensen. Toen de arts aan zijn knecht vroeg, hoeveel patiënten er nog waren, antwoordde de grapjas: „Eerst waren er vier keer zoveel mannen als vrouwen, maar u heeft al 4 mannen geholpen en intussen zijn er 2 vrouwen bijgekomen. Nu zitten er nog tweemaal zoveel mannen als vrouwen te wachten. Wie ziet er kans uit te rekenen hoeveel mannen en vrouwen er zaten te wachten, vóór de dokter begon te helpen. —

Kokkerel en Pikkepik (4)

VII. VADER VERTELT VERDER

EN toen vertelde vader:
 „Weet je nog wel, dat we gisteren-
 middag bij 't eten uit de bijbel lazen?”
 Maarten knikte.
 „Van de schepping? Dat er eerst
niets was. Geen zon en geen bomen
 ... geen bloemen en geen dieren?”

Dat wist hij nog best.
 „Nee, er was nog helemaal niks,” zei Maarten.
 „Alles leeg ... en donker ook. En toen ... en toen
 heeft God ... alles geschapen.”
 Maarten was blij, dat hij dat mooie woord wist.
 Moeder had gezegd: „Als God iets maakt, dat heet
 scheppen ... want dan was er nog niets van.”
 „Juist,” zei vader. „En in de Bijbel staat ook, dat
 God alle dieren schiep naar ... hun eigen aard. De
 vogels schiep God ook naar hun eigen aard. De
 grote arenden, die zulke sterke vleugels hebben, —
 nog langer dan vaders arm. En de héél kleine mees-
 jes en ... roodborstjes. Allemaal naar hun eigen
 aard. Dat ze vleugels hebben om te vliegen en ...
 eieren kunnen leggen. Daar kunnen dan weer jonge
 vogeltjes uitkomen.
 En ... God zorgt ook, dat het nu nog altijd ...
 altijd zo kan doorgaan. Precies zó als bij de scep-
 ping.”
 Maarten keek nu met grote eerbied naar de eieren.
 Wat was dat mooi ... ! Nog net als in het Paradijs!
 Hij werd er stil van. Hij bleef maar rustigjes zitten,
 dicht tegen vader aan. Misschien vertelde vader nog
 wel méér.
 „Hoe dat eigenlijk kan,” legde vader uit, „dat be-
 grijpen de grote mensen niet eens. Vader zelf ook
 niet. Maar, zie je Maarten, God heeft die kracht
 in de vogels gelegd.”
 „Als het kuikentje groot genoeg is, wordt het snavel-
 tje sterk. En dan pikt het van binnen tegen de eier-
 schaal. 't Kuikentje krijgt het benauwd in die eier-
 schaal. 't Heeft pootjes ... 't Wil er uit. Dan ...
 breekt de eierschaal, — het kuiken heeft die stuk
 gepikt. En ... het kruipt naar buiten!”
 „Dan is het klaar!” riep Maarten opeens.
 Zijn ogen schitterden in 't gele licht van de stal-
 lantaarn.
 Die hing vlak bij hen aan de haak.
 Meteen begon z'n hele gezichtje te stralen, alsof hij
 een mooie verrassing had gekregen.
 „Dan krijgen we de kuikentjes eigenlijk van God.
 Is 't niet, vader?”
 „Ja, m'n jongen. Zó is het ... We krijgen ze van
 God. Alles wat we hebben... krijgen we van de
 Here God in de hemel.”
 Boer Tijssen trok z'n jongen dicht tegen zich aan.
 Zo zaten ze daar stilletjes op de kist. 't Werd don-

ker in de stal. In de hoeken was 't al zwart en
 duister, maar zij zaten in 't gezellige gele schijnsel
 van de stallantaarn.
 Maarten legde z'n hoofdje tegen vader aan.
 Ze zeiden niets meer.
 Zó zaten ze daar samen. Ze dachten beiden aan
 God en aan de hemel. De grote man en de kleine
 jongen. Ze waren zo gelukkig, zo dankbaar, omdat
 de Here God zelf het hun alles gaf. De boer fluister-
 de zacht voor zich heen: „Ja... *alles* ontvangen we
 van God, van... onze Vader in de hemel.”
 Zo bleven ze maar saampjes zitten. Ze hielden zo-
 veel van elkaar, die twee. En 't was zo leuk knusjes
 daar in 't licht van de stallantaarn. Om hen heen
 alles donker. *Zij* in 't licht.
 En ze vergaten de tijd.

Opeens keek moeders hoofd met de witte muts om
 't hoekje van de deur. Ze lachte.
 „O, o...! Moet Maarten niet naar bed? Of wou jij
 in de stal blijven slapen?”
 Nu moesten ze alle drie lachen. Maarten had hele-
 maal vergeten, waarvóór hij naar de stal was ge-
 gaan. Om vader goede nacht te zeggen!
 En... Vader had het ook vergeten.
 Maarten sloeg gauw z'n arm om vaders hals. Een
 dikke kus, en hij huppelde weg... met moeder mee
 het kleine trapje óp... naar het opkamertje, waar
 hij sliep.

★

De volgende morgen — nog vóór het ontbijt —
 holde Maarten naar de deel.
 Daar zat Toeka. In de mand.
 De mand hing aan een spijker tegen de muur. Haar
 kop met bruine hals stak net boven de rand uit. Die
 kon je zien.
 Van de eieren zag je niets. Die zaten diep in het
 hooi, onder Toeka. Niemand kon ze meer zien. Je
 zag niets dan een mand en een kip. 't Leek net een
 geheimpje... van die eieren.
 Hij wist het geheim. Vader wist het.
 En ... Toeka, wist het ook, omdat ze op de eieren
 zat.
 „Twaalf eieren. Twaalf kuikentjes,” zei Maarten.
 Niemand kon ze meer tellen. Maar hij wist het.
 En Toeka gluurde met haar ronde, bruine glim-ogen
 naar alles, wat er op de deel gebeurde. Ze kakeelde
 nooit. Ze gaf geen geluidje. Ze zat daar maar, —
 dag in dag uit, — stil en stijf.
 Ze ging niet naar buiten. Ze liep niet met al de an-
 dere kippen in de wei. Ze zat altijd in de mand.
 „Vind Toeka dat niet naar?” vroeg Maarten. „Dat
 ze zolang stil moet zitten?”
 „Welnee,” antwoordde vader. „Toeka houdt van

broeden. Toeka is de beste broedkip, die er bestaat. Ze is blij, dat ze kuikentjes krijgt."

Elke dag liep Maarten naar Toeka. Dan stond hij maar stilletjes een poosje te kijken, want ... in die mand zat iets héél moois!

In die mand gebeurde iets. Daar groeiden kuikentjes ... binnenin de eieren! Zo had God zelf het gemaakt.

't Leek net, — of er nu bij hen op de deel —, een héél, héél klein stukje van het Paradijs was.

VIII. MAARTEN IS ZIEK

HET was woensdag... de mooie dag... het dubbele feest!

De dag, dat Maarten jarig was.

En... dat de kuikentjes moesten uitkomen.

Maar... toen Maarten wakker werd, had hij geen plezier. Hij dacht wel:

„Vandaag is het”. Plezier had hij echter niet. Hij had verdriet.

Maarten was ziek. Al drie dagen. De dokter was er geweest. 't Werd wel beter. Zijn keel deed niet meer zó zeer, maar de dokter had gisteren gezegd: „Nog niet uit bed. Nog minstens drie dagen er in blijven.”

Elke dag had Maarten gevraagd: „Moeder, vergeten ze Toeka niet? Is er wel schoon water in haar bakje gedaan?”

Als er sla gegeten werd, vroeg hij: „Brengt u de sla-bladeren aan Toeka? Toeka mag er maar heel eventjes af, zij kan niet buiten lopen.”

Maarten had op bed altijd aan Toeka gedacht. Arme Maarten!

Nu mocht hij niet naar de deel. En nu kon hij de kuikentjes niet zien.

Hij knipte met de ogen. Moeder zag het wel. Huilen wilde hij niet. Dát was flauw. Onder de dekens kneep hij zijn vuistjes stijf in elkaar. Niet huilen! Geen tranen laten zien!

Moeder kustte hem. — „We gaan toch feest maken,” zei ze vrolijk. „Al ben je in bed.”

Moeder lachte. En Maarten lachte ook al weer.

Hij kreeg een hark en een schop.

En van vader een dik boek met bijbelse vertellingen en prachtige platen. Daar was hij héél blij mee.

Maar later... toen moeder weer eens bij hem kwam, waren er twee natte plekjes op het laken.

Moeder zag het wel. Moeder begréép het wel. 't Was om de kuikentjes.

Ze bracht hem 'n lekkere sinaasappel en bleef een poosje bij hem zitten. Toen ging ze vertellen bij de mooie platen in het dikke boek. Harm, de knecht, kwam ook in het kleine opkamertje bij Maarten's bed.

„Heb jij ze gezien?” vroeg Maarten dadelijk. „Kon je ze horen piepen?”

En Maarten's ogen deden toen weer zó raar. Ze werden zo vreemd... en vochtig.

Harm zei maar niets. Hij ging gauw weer naar

z'n werk in de stal, want dáár kon hij niet tegen. Tranen van kleine Maarten, die altijd vrolijk was? Dat was te erg.

Maar opeens begonnen Harm's goedige ogen te glimlachen. Hij lachte stilletjes voor zich heen. Daar bedacht hij iets. Harm maakte een plannetje...! Voor Maarten.

Om twaalf uur ging Harm naar huis eten. En toen hij terugkwam, droeg hij iets... onder z'n jas. Heel voorzichtig hield hij z'n jas er overheen gedekt.

Hij ging wéér naar het kleine opkamertje.

Maarten lag maar een beetje stilletjes te kijken en zich te vervelen.

Toen hij Harm zag, begon z'n gezichtje te stralen, want Harm zou wel wat van de kuikentjes kunnen vertellen.

„Lopen ze al rond? Pikken ze al grutjes?” vroeg hij. Maar antwoord kreeg hij niet. Harm haalde het doosje van onder z'n jas. En toen zette hij het bij Maarten op bed.

„Voor je verjaardag,” zei Harm.

Er was geen deksel op het doosje. Het was met Harm's eigen rode zakdoek toegedekt.

Maarten zette grote ogen op. Wat was dát nu? Wat zat er onder die rode zakdoek?

Daar begon de zakdoek opeens te bewegen. Hij wipte zachtjes op en neer. Er zat iets onder, dat leefde. Een jong poesje? Een...? Ja, wat?

Maarten kreeg er een kleur van.

De zakdoek sprong omhoog en... een klein bruin kopje keek er onder uit. Over de rand van het doosje heen.

(Slot volgt)

Kokkerèl en Pikkepik (slot)

„Moeder, moeder,” riep Maarten. „Moeder kom toch 's. De kuikentjes! Ze zijn hier! Nou kan ik ze zien. Op mijn bed.”

Harm lachte maar stilletjes voor zich heen van schik.

En zijn ogen lachten mee.

Hij nam de zakdoek weg. En daar zaten... twee kuikentjes, in witte watten. Bruine kuikentjes met een zwart kopje en zwarte glimoogjes.

Wat waren ze leuk! En zó klein! Zo èrg klein! Slechts zo groot als een noot. Twee bruine balletjes van haar met pootjes en een kopje.

O, o, wat leuk! Wat snoezig!

Ze draaiden met hun kopjes. En ze traptten met de pootjes in de watten. Er uit wilden ze, maar dat mocht niet.

Harm hield z'n grote hand er voor.

„Nu wordt Maarten weer beter,” zei vrouw Tijssen. „Nu lacht hij weer.”

„Ze zijn voor jou,” legde Harm eindelijk uit. „'t Zijn krielkippetjes. Ze zijn vandaag uitgekomen. Maar nou moeten ze onder de kip.”

„Anders worden ze koud,” vond Moeder, „en dan gaan ze dood.”

Harm stopte de kuikentjes weer warmpjes onder z'n grote, rode zakdoek en nam ze mee.

IX. TOEKA, DE KLOEKHEN

TOEN Harm naar de stal ging, kwam hij juist de boer tegen. Harm lichtte een puntje van de zakdoek op.

Eventjes maar mocht de boer kijken, door een reetje.

„Mag het?” vroeg Harm. „Bij onder de kip?”

„'t Mag best! Als het maar lukt! Als Toeka dat maar wil. Vreemde kuikentjes er bij?”

Harm knikte. „Jawel, boer!” zei hij vol vertrouwen. Harm kende Toeka zo goed. Die zou geen enkel kuikentje van zich af pikken.

„Hoe zal hij dat klaarspelen?” dacht de boer. In een hoekje van de stal bleef hij stilletjes toekijken.

Maar Harm was zo dom niet, als hij wel leek. Hij sprak nooit veel. En hij kon haast niet schrijven. Lezen kon hij alleen héél langzaam. Maar van dieren wist hij alles. Hij wist precies, hoe hij met hen moest omgaan.

Toeka was met haar kuikentjes in een stil hoekje van de stal gaan zitten... op het hooi. Harm liep zachtjes naar haar toe. Ze moest niet schrikken.

„Dieren moet je nooit aan 't schrikken maken,” vond Harm. „Dan worden ze bang.” Hij strooide wat lekkere grutjes.

Ze pikten, ze pikten! Ze hadden het zo druk! En toen kwam Harm stilletjes met z'n grote hand naar voren. Toeka was niet bang voor die hand. Ze at stil door. Ze kende Harm. Hij had immers zo trouw haar bakje met water gevuld, toen ze zat te broeden. En haar eten gebracht. Hij deed geen kwaad.

Toeka smulde. De kleine kuikentjes smulden ook.

De grote hand van Harm schoof zachtjes vooruit. En toen... greep hij vlug toe. Eén kuikentje had hij! Gauw stopte hij dat in het doosje, onder de zakdoek, bij de kuikentjes.

Toen nog één. heel vlug en heel zacht. 't Kon best in de holte van z'n grote hand,... dat kleine diertje.

★

De grutjes waren op. En Toeka riep haar kuikens. „Toek, toek,” klokte ze. Ze wilde weer met hen naar het warme hooi, maar... O, wat schrok ze! Er waren er zo weinig. Minder dan anders.

Er waren er wèg... Ze miste ze.

„Toek, toek!” riep ze bang. „Kom toch! Toek, toek!” Waar bleven ze toch? Ze waren er niet allemaal. Ze was er een paar kwijt.

Angstig keek ze rond.

Daar kwam opeens weer de grote hand van Harm dichtbij... héél dichtbij. Die bracht twee kleine bruine kuikentjes tussen de andere.

Ze liepen dadelijk naar Toeka toe. Ze verlangden naar warme vleugels om onder te kruipen. Daar was het veel prettiger dan in het doosje.

En Toeka had opeens weer twaalf kuikentjes. Nu had ze er weer een heleboel... net als eerst. Ze was weer blij.

Maar Harm was nog niet klaar... Hij kon de kuikentjes niet houden. Daar moest Toeka voor zorgen.

Hij pakte ze uit het doosje en zette ze op de grond. O, o, ze verlangden zo naar hun moeder. Ze waren bang geweest. Ze hadden haar niet kunnen vinden.

Ze waren opgesloten geweest in het doosje.

Nu zagen ze haar weer. Nu konden ze weer onder haar wegkruipen. Ze draafden op hun kleine pootjes... naar Toeka.

„Och!” dacht Toeka. „Dáár zijn ze. Mijn eigen kuikentjes.”

Ze herkende ze dadelijk. „Toek, toek,” riep ze blij. Nu was ze weer gerust. Alles was in orde.

De boer stond nog in z'n hoekje te kijken. Nu moest hij toch lachen! Die slimme Harm! Die goeie Harm! En zó zijn Kokkerèl en Pikkepik, de krielkuikentjes, op de Kraaienhof gekomen bij boer Thijssen, op Maarten's verjaardag.

Ze sliepen met de andere kuikens onder de vleugels van Toeka.

X. DE KUIKENTJES VAN HARM

HET was een nat voorjaar. Guur was het en koud. 't Zonnetje scheen maar zelden. Dat was geen mooi weer voor tere jonge kuikentjes, die nog geen dik veren pakje hadden. Ze konden niet buiten lopen en dat wilden ze toch zo heel graag. Ze hadden immers pootjes. Daarmee wilden ze stappen... en trippelen... en draven. Maar buiten was alles kletsnat! Om de stal stonden overal grote plassen.

Boer Tijssen dacht: „Ik moet zorgen, dat de kuikens niet buiten komen. Als ze aldoor in 't nat lopen, gaan ze vast dood.”

Met Harm haalde hij de oude kuikenren van de zolder. Daar kwam Toeka in, met al haar kindertjes, — de twaalf witte kuikens en de twee kleine, bruine krieltjes van Maarten.

Nu zaten ze op een droge houten vloer. Dat was lekker voor de tere pootjes. Zodra het zonnetje maar even scheen, droegen de boer en Harm samen het rennetje naar buiten. Ze zetten het in de zon tegen de muur. Hier blies de koude wind niet. Hier konden ze zich koesteren in 't warme zonnetje.

Tussen de ren en 't nachthok was een poortje. Daardoor konden de kuikentjes en Toeka maar in- en uitwippen.

De hele dag was Maarten bij de kuikenren. Van moeder mocht hij de grutjes strooien. En het bakje met lekker, warm ochtendvoer door het poortje schuiven. Ze vlogen er op aan.

Na een paar weken werd het weer beter. De grond droogde op. Er stonden geen plassen meer. De wind was niet meer zo koud. En de zon scheen zó lekker warm, alsof 't al echt zomer was.

Boer Tijssen keek eens naar de helder blauwe lucht. Regen zou er vandaag niet meer komen. Nu was 't best weer voor de kuikentjes.

„Kom, Maarten,” zei hij. „We laten ze er uit.”

Boer Tijssen trok het deurtje op en en bond het touw aan een spijker vast. Maarten stond te kijken, hoe het gaan zou.

Och... wat het ineens licht in het hokje! Toeka kon zomaar naar buiten kijken over het erf.

Wip! Gauw 't poortje door! Naar buiten... In 't zonnetje.

„Toek, toek!” klokte ze.

Wip, wip. Trip, trip... alle kuikens kropen door 't poortje, — achter moeder aan. Nu waren ze vrij! Geen latten meer boven hun kopjes, geen ijzergaas. Nu konden ze

lopen en rennen en hollen, naar alle kanten, net zoals ze maar wilden.

„Toek, toek,” riep de kloek. „Dicht bij me blijven.”

Ze moest nu zo goed op haar kleintjes letten.

Ze krabden over de grond, net als moeder Toeka deed met haar grote poten.

Soms draafden ze eens een eindje weg. Ze hadden zo'n schik! Maar ze

liepen ook gauw weer naar Toeka terug. Ze kropen diep onder haar grote vleugels. Eventjes dicht tegen haar aanzitten, wilden ze. Zich eventjes lekker warmen onder haar veren. Ze schuilden helemaal onder haar weg. Je zag geen kuikentjes meer.

En dan ineens... Piep! Daar kwam een heel klein kopje uit Toeka's bruine veren kijken! Ze speelden om haar heen. Ze klauterden boven op haar brede rug. Och, wat hadden die kuikentjes een plezier!

„Die bruine zijn van mij, hè vader?” vroeg Maarten.

„Kijk, dat éne heeft een knubbeltje op z'n kop.”

„Ja, dat zie je goed,” zei de boer. „En zijn staart groeit ook zo. Dat is vast een haantje. Dan heb jij een haantje en een hennetje. Leuk, hè?”

Telkens kwam Maarten met een handvol grutjes. Hij mocht de kuikentjes voeren. Daardoor werden ze zo mak. Ze liepen vlak voor z'n voeten. Ze wippen op z'n klomp. Hij hield hun de grutjes vóór in z'n hand. „Kom maar, kom maar. Pik maar... pik-pik-pik... Pikke-pik!”

En daar kwam 't kleine, bruine krieltje aan. Lekkere grutjes zag het... maar niet op de grond. In een hand lagen ze nu. Zou die hand hem niet pakken? Zou hij durven?

„Kiep-kiep-kiep,” lokte Maarten. Hij hield z'n hand met de grutjes ver vooruitgestoken en héél stil.

„Pik maar, kom maar...”

't Bruine kuikentje rekte z'n halsje... 't Stak z'n kopje ver vooruit. Pik...! Gauw een grutje gepakt uit de hand. En toen weg... op een drafje weg. Bang...! Als die hand hem eens greep...

Maar dat deed die hand niet. Die hand met grutjes bleef uitgestoken.

Daar kwam het kuikentje weer aan. 't Rekte z'n halsje... Pik... pik... Nog een grutje. Nog één. Die hand deed geen kwaad...

Maarten stond doodstil. Hij verroerde zich niet, maar z'n hart bonsde. Z'n ogen straalden. Z'n wangen gloeiden. 't Kuikentje at uit z'n hand. Zo maar uit z'n hand!

Pik, pik, ging 't scherpe snaveltje in z'n hand in de grutjes.

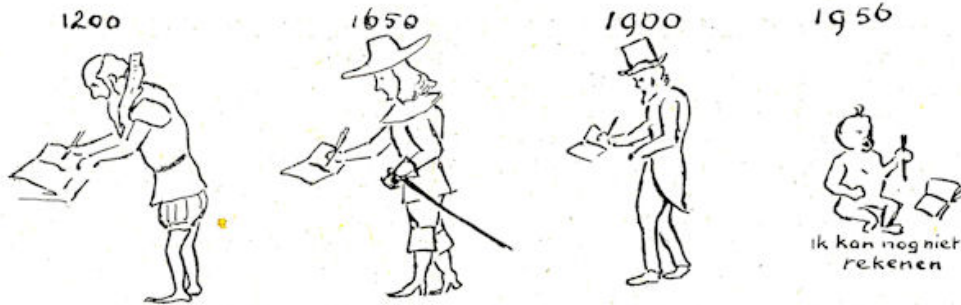
(Vervolg op blz. 132)

je met drie cijfers kunt schrijven, zou je misschien antwoorden: o, dat is gemakkelijk genoeg nl. 999. Maar dat is het toch heus niet hoor. Het is namelijk 9^9 . Dus wel drie negens, doch wel een beetje anders geschreven en dat beetje anders schrijven maakt wel een erg groot verschil. Want hier staat 9 tot 9 in de 9e macht en als je dat sommetje even uitrekt, kom je tot een getal van rond 369.693.000 cijfers. Enkele triljoenen vallen daarbij dus in het niet.

km lang, 1 km breed en 1 km hoog is. Dat is me even een kist. Met gemak kun je er een paar dorpen in opbergen! Maar als je met afmetingen van de zon gaat rekenen: bijna $1\frac{1}{2}$ triljoen van die kisten zouden er in de zon gaan. Zo groot is de zon en zo groot zijn de getallen waarmee we te maken krijgen als we het over de zon zullen hebben.

God heeft echter biljoenen van deze en nog veel grotere kolossen uit het niet geschapen, en hun alle-

$10^{10^{10}}$ Even uitrekenen... van vader op zoon... 761 jaar lang

Het volgende voorbeeld is gemakkelijk na te rekenen: 10 in de 10e macht, dat is dus het getal 10 tienmaal met zichzelf vermenigvuldigd, geeft tot uitkomst 10.000.000.000, een getal van 11 cijfers. Nu 10 tot 10 in de 10e macht is hetzelfde als 10 in de tienniljardste macht, ofwel 10 tienniljard maal met zichzelf vermenigvuldigd. Als men dit uitrekt, komt men tot een getal van 10.000.000.000 cijfers. Een dergelijke berekening kan geen mens maken, want alleen al voor de uitkomst op te schrijven zou hij — als hij tien uur per dag schreef, met de snelheid van één cijfer per seconde — toch altijd nog ruim 761 jaar nodig hebben. Dit zou dus een rekensommetje moeten worden „van vader op zoon“! De verkorte schrijfwijze heeft dus wel terdege zin, want op het getal $10^{10^{10}}$ zou je al een besparing hebben van meer dan $\frac{1}{2}$ eeuw!

maal een plaats gegeven in de onmetelijke ruimten. En Hij heeft alles naar gewicht en getal geordend. Tot de volgende keer jongelui!

Nu weten we dus wat een triljoen is, maar voor ons artikel over de zon is dit nog niet voldoende. We nemen er dus nog maar een stuk of zes nullen bij. Dan hebben we een getal wat we een quadriljoen noemen (een 1 met 24 nullen). De astronomen gebruiken de zon als 'n soort standaardmaat in 't heelal. De zon is dus een soort „kosmisch kilogram“, waarin de massa van andere sterren wordt uitgedrukt; men geeft de zon de massa 1 en zegt dan: ster die en die heeft een massa 18 of 4 of 0,6 of iets van dien aard. Wil men echter de massa van die ster in kilogrammen of grammen uitdrukken, dan dient men te weten dat de massa der zon is: twee quintiljoen

KOKKEREL EN PIKKEPIK

(Vervolg van blz. 129)

„Toe maar, pik, pik! Pikkepik, Pikkepik...“ zei Maarten. „Toe maar, *Pikkepik!*“

En zó kreeg 't bruine krielhennetje een naam.

't Heette voortaan *Pikkepik*. En zij was het makste en het liefste van alle kuikens.

Het haantje moest nu ook een naam hebben. En moeder noemde hem *Kokkerel*.

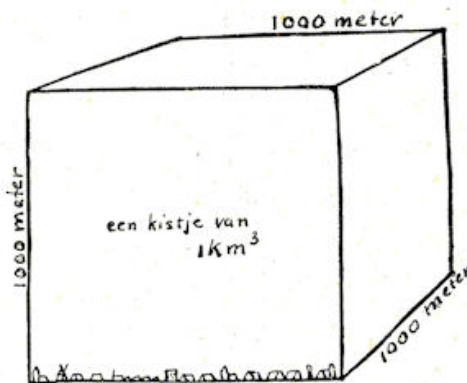
Toen Kokkerel zag, dat z'n zusje lekkere grutjes kreeg uit Maarten's hand, kwam hij ook. Als *Pikkepik* durfde, dan durfde hij ook. En toen de witte kuikentjes zagen, dat Kokkerel en *Pikkepik* uit Maarten's hand aten, durfden zij het allemaal.

Nu pikten alle kuikens uit Maarten's hand, — de bruintjes en de witte.

De meester, bij wien Maarten op school in de klas zou zitten, kwam wel eens bij boer Tijssen praten. Toen zag hij ook, hoe Maarten de kuikentjes voerde en hoe mak ze waren.

Dat vond hij zo aardig!

„Weet je wat ik doen zal?“ zei hij. „Ik zal mijn foto-stel meebrengen en dan maak ik er 'n kiekje van.“ En zo hangt er nu in de kamer op de Kraaienhof een portret van Maarten met alle kuikens. Ze pikken uit zijn hand. En stappen vlak om hem heen. Kokkerel is zelfs op zijn schouder gevlogen.

kilogram of 2.000 quintiljoen gram (2×10^{33}). De grootte van de zon wordt dus in kubieke km's opgegeven, nl. 1.414.400 biljoen kubieke km.

Laten we ons 'n kist voorstellen die 1

EINDE